

N:o 2.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Mars 1871, kl. 12 midd.

Konstitutions-Utskottets Utlåtande, i anledning af dels Kongl. Maj:ts nådiga Proposition till Riksdagen om ändring i 72 § Regeringsformen, dels ock enskild motion i samma ämne.

Till Konstitutions-Utskottet hafva Riksdagens Kamrar öfverlemnadt Kongl. Maj:ts Proposition till Riksdagen (N:o 4) af den 29 December 1870 om ändring i ofvanberörda paragraf af Regeringsformen, jemte utdrag af de i Stats-Rådet hållna protokoll öfver Finansärenden den 25 November och öfver Justite-departementsärenden den 29 December samma år.

Af dessa handlingar inhemtas, att sedan Riksdagen i skrifvelse till Kongl. Maj:t den 7 Maj 1869 anhållit att, enär en förändring i landets nuvarande myntsystem från silfver till guld syntes vara önskvärd, Kongl. Maj:t måtte taga denna fråga i öfvervägande och, i fall en sådan förändring af Kongl. Maj:t pröfvades ändamålsenlig, till Riksdagen afgifva förslag till såväl ny myntordning som öfriga af Kongl. Maj:ts och Riksdagens gemensamma beslut beroende stadganden, hvilka kunde finnas behöfliga, så har i anledning häraf Kongl. Maj:t åtsedd komiterade uppdragit att angående ofvanberörda fråga till Kongl. Maj:t inkomma med betänkande, jemte förslag till de nya eller förändrade stadganden, som kunde finnas i ämnet tjenliga och för öfvergången till ett nytt myntsystem erforderliga. Hänvisande till den utredning af frågan, komiterade i sitt sedermera afgifna och bland Riksdagens ledamöter utdelade betänkande lemnadt, förklarar Kongl. Maj:t sig, i likhet med komiterade, anse att det skulle medföra väsendtliga fördelar för Sverige att så snart som möjligt öfvergifva sitt nuvarande på silfver grundade myntsystem och öfvergå till ett, hvaruti guldet antages såsom ensam värdemätare. Ett hinder för genomförande af denna reform har dock syntts Kongl. Maj:t ligga i 72 § Rege-

ringsformen. Ty sedan i denna paragraf, sådan den nu lyder, blifvit meddelade bestämmelser angående Riksbankens vård och förvaltning, samt vidare stadgats att Riksdagen allena eger rätt att genom Banken utgifva sedlar, som för mynt i riket må erkännas, tillägges i sista punkten af paragrafen, att dessa sedlar skola vid anfordran, efter deras lydelse, af banken med silfver inlösas. För ofvan antydda ändamål vore visserligen tillfyllestgörande att i sista punkten ordet «silfver» utbyttes mot »guld» eller, derest under öfvergången från den ena myntfoten till den andra, silfver skulle jemte guld blifva värdemätare, framför ordet «silfver» in-skötos orden »guld eller», med afsigt att, sedan öfvergångsperioden vore förbi, låta guldet ensamt kvarstå såsom det mynt eller den valuta, hvarmed Riksbankens sedlar skulle inlösas. Då emellertid en förändring af 72 § i Regeringsformen sålunda vore i fråga, har Kongl. Maj:t funnit det vara af synnerlig vigt, att samma förändring blefve mera omfattande. Dertill manade redan tvetydigheten i paragrafens nuvarande lydelse angående banksedlarnes egenskap af lagligt betalningsmedel, och behovet deraf växte ju mera den uppfattning gjorde sig gällande, att sedlarnas fortfarande erkännande såsom mynt vore fullkomligt oberoende af Riksbankens för-måga att fullgöra sin i sista punkten af paragrafen stadgade, men redan efter allmän lag banken åliggande skyldighet att inlösa sina sedlar efter deras lydelse. Och då slutligen Kongl. Maj:t ansett, det knappast någon meningsskiljaktighet borde kunna förefinnas derom, att bestämmelserna huruvidt en tvångskurs för Riksbankens sedlar må ega rum lämpligen borde utgå ur Regeringsformen, såsom hörandet till området af den särskilda lag angående Riksbanken, hvartill förslag blifvit af ofvanbemälde komiterade framställt, men som torde böra till afgörande före-komma först å samma riksdag, då den nu ifrågasatta grundlagsförändringen kunde blifva slutligen antagen, så har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen, att, med uteslutande af de två sista punkterna i ifrågavarande paragraf, antaga följande förslag till förändrad lydelse af densamma:

»Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de Fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna.»

I sammanhang med den Kongl. Propositionen har Utskottet till behandling förehaft en inom Andra Kammaren af Herr *Jöns Rundbäck* väckt motion (N:o 185) om sådan ändring i 72 § Regeringsformen, att detta lagrum erhöles följande lydelse:

»Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de Fullmäktige, Kamrarne dertil förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna. *Riksdagen allena eger rätt att genom Sveriges Riksbank utgifva sedlar. Dessa skola efter sin lydelse, vid anfordran, af banken med rikets verkliga mynt inlösas.*

»Så länge denna Riksbankens skyldighet fullgöres, skola sedlarna såsom lagligt betalningsmedel erkännas.«

Motionären, som icke ansett rådligt att, på sätt Kongl. Maj:t föreslagit, ur grundlagen utesluta de två sista momenten af Regeringsformens 72 §, uppgifver sig med sitt förslag hufvudsakligen hafva åsyftat, dels att uttryckligen göra riksbanksedlarnas erkännande såsom lagligt betalningsmedel beroende deraf, att banken vid anfordran inlöser dem efter deras lydelse, dels och i synnerhet att få i grundlagen intagen den föreskrift, att ingen annan bank än Riksbanken eger utgifva sedlar.

Då Riksdagen i ofvanberörda skrifvelse till Kongl. Maj:t redan uttalat den grundsats, att vårt nuvarande myntsystem bör utbytas mot ett annat, grundadt på guld, samt den för frågans närmare utredning tillsatta komité enhälligt tillstyrkt att en dylik öfvergång ju förr desto heldre måtte ega rum, torde, på sätt Kongl. Maj:t ock antagit, tiden numera vara inne att vidtaga de första förberedande åtgärderna för vinnande af detta ändamål genom att undanröjda det hinder för reformens genomförande, som ligger i grundlagens stadgande om Riksbankens skyldighet att inlösa sina sedlar med silfver. Ty huru otvifvelaktigt det än må vara, att afsigten med detta stadgande endast varit att gifva ökad förtroende åt Riksbankens sedlar genom införande i grundlagen af den bestämmelse, att de ovilkorligen skulle efter sin lydelse inlösas med klingande mynt, men icke att särskildt utmärka silfret såsom värdemätare, kan dock den ordalydelse, ifrågavarande moment erhållit, och efter hvilken det enligt 84 § Regeringsformen bör tolkas, icke leda till annan slutsats än den, att, sålänge momentet kvarstår, silfvermyntet är rikets hufvudmynt. En ändring af grundlagen måste följaktligen ske innan ett myntsystem grundadt på guld såsom värdemätare hos oss kan komma till stånd. Konstitutions-Utskottet har ock af denna anledning vid flera föregående riksdagar föreslagit, att orden »med silfver» skulle uteslutas, men då momentet i öfrigt icke innehåller annan förpligtelse för Riksbanken i afseende på inlösen af dess sedlar, än som åligger banken enligt allmän lag, har Utskottet icke funnit någon betänklighet vid att i enlighet med Kongl. Maj:ts Proposition nu tillstyrka hela momentets borttagande. Utskottet erinrar härvid att, äfven sedan detta skett, Riksbankens skyldighet att inlösa sina sedlar med silfver kvarstår oförändrad på grund af 1 och 2 §§ i Myntbestämmningslagen den 1 Mars 1830 samt 1 § i Lagen för Rikets Ständers Bank af samma dag, hvilka lagar icke kunna utan Konungens och Riksdagens gemensamma bifall ändras eller upphävas. Med den ifrågasatta grundlagsändringen i denna del afses således icke att *nu* afskaffa det gällande myntsystemet, utan endast att bereda Statsmakterna tillfälle att för genomförande af denna, af

dem båda i hufvudsaken godkända reform välja den lämpligaste tidpunkten, utan hinder af den tidsutdrägt en grundlagsändring kräfver, på samma gång grundlagen befrias från ett stadgande, som rörer ämnen, hvilka onekligen icke böra vara föremål för grundlagsstiftning.

I närmaste sammanhang med nu afhandlade fråga står den, huruvida Riksbankens sedlar fortfarande skola, på sätt Regeringsformens 72 § nu innehåller, såsom mynt i riket ovilkorligen erkännas. Den för myntfrågans utredning tillsatta komité har förklarar sig anse den grundlagsbestämmelse, som tillägger riksbanksedeln en dylik egenskap, så oförenlig med ett ordnad myntväsen, att den ensam vore nog att göra myntreformen med alla de uppoffringar, som derå skulle nedläggas, förfelad. Men, äfven oafsedt detta sammanhang, har frågan om riksbanksedlarnas erkännande såsom mynt i och för sig den betydelse, att Konstitutions-Utskottet vid de tre senaste riksdagarne funnit sig böra för Riksdagen framlägga förslag om grundlagsbestämmelsens upphäfvande af skäl, hvilka fullständigast utvecklats i det af sistlidne Riksdags Konstitutions-Utskott afgifna Memorial N:o 9. Utskottet har der sökt visa, att detta stadgande, från Riksbankens ståndpunkt betraktadt, icke kan medföra något gagn, enär banksedelns värde ändock uteslutande beror af bankens förmåga att inlösa densamma, men att det deremot *kan* lända Riksbanken till skada, i så måtto att man, med förbiseende af banksedelns egenskap af kreditpapper, möjligen skulle kunna känna sig frestad att under förment skydd af grundlagsbudet sträcka utgifningen af sedlar, »som för mynt i riket må erkännas» utöfver den gräns, der bankens förmåga att inlösa dem upphör. Utskottet har vidare framhållit, hurusom faran för Riksbanken dock är af jmförelsevis underordnad betydelse mot den omstörtning i alla eganderätts-förhållanden, som blefve en följd deraf, att hvarje innehafvare af en fordran vore lagligen förbunden att såsom betalning mottaga förskrifningar, hvilka blifvit mer eller mindre värdelösa i följd af bankens oförmåga att inlösa dem; ett förhållande, som otvifvelaktigt skulle framkalla ett brådstörtadt indrivande af fordringar, innan desamma genom ytterligare kursfall förlorat återstoden af sitt värde, och som följaktligen komme att i sina förderfliga verkningar drabba jemväl de skuldsatte. Ytterligare har Utskottet fäst att uppmärksamheten på de olägenheter, som ifrågavarande grundlagsbud redan nu, medan Riksbankens säkerhet synes höjd öfver allt tvifvel, åstadkommer icke blott i afseende på Sveriges handelsförbindelser och kredit i utlandet, utan ock såsom ett väsendtligt hinder för ordnandet på fullt betryggande grunder af vårt privatbanksväsen. Och slutligen sökte Utskottet skingra de farhågor, som uttalats rörande Riksbankens förmåga dels att hålla sina sedlar i omlopp, derest dessa upphörde att erkännas såsom mynt, dels att upprätthålla metallisk kassa i det fall att, såsom en följd af grundlagsändringen, privatbankerna ålades inlösa sina sedlar med klingande mynt.

Delande dessa åsikter, i afseende på hvilkas närmare utveckling Utskottet hänvisar till ofvanberörda Memorial, kan Utskottet icke annat än finna, att ett

stadgande, som icke blott är med afseende på ämnet främmande för grundlagen, utan ock till sin princip oriktigt och till sina verkningar skadligt, icke kan utan men för grundlagens anseende och helgd längre bibehålla en plats i densamma. Det är ock endast ett uteslutande af stadgandet ur grundlagen, men icke ett omedelbart upphäfvande af riksbanksedelns egenskap af lagligt betalningsmedel, hvarom nu är fråga; ty, på sätt sistlidne riksdags Konstitutions-Utskott ådagalagt, förefinnes ett sådant stadgande, utom i grundlagen, jemväl i en gällande civillag, nemligen myntbestämmningslagen. Då emellertid af en eller annan, ehuru enligt Utskottets förmenande utan skäl, blifvit satt i fråga, huruvida myntbestämmningslagen ännu egde gällande kraft, har Kongl. Maj:t i sin nu aflåtne Proposition förklarar sig ämna vid den riksdag, då ifrågavarande grundlagsändringsförslag, i fall det nu förklaras hvilande, skall till slutlig behandling hos Riksdagen förekomma, framlägga ett förslag till civillag, som tydligt och fullständigt bestämmer, huru vidt Riksbankens sedlar skola gälla såsom lagligt betalningsmedel. Naturligtvis har Kongl. Maj:t icke nu kunnat närmare uttala sig angående de grunder, på hvilka detta lagförslag komme att hvila; men man har fullt skäl att antaga, det den utlofvade Banklagen skall tillerkänna riksbanksedeln alla de företräden, som med skyldig omtanka för eganderättens betryggande kunna förenas. Och då Riksdagen dessutom, derest den icke funne sina förväntningar i detta afseende motsvarade, alltid vore i tillfälle att genom afslag å den nu ifrågasatta grundlagsändringen, när den till slutlig behandling förekommer, bibehålla grundlagens nuvarande stadgande, har Utskottet föreställt sig, att de betänkligheter, som hittills yppats emot att låta detta förslag till ändring i Regeringsformen hvila till vidare grundlagsenlig åtgärd, numera borde vara undanröjda.

Att Utskottet deremot icke kan tillstyrka bifall till Herr Rundbäcks motion, följer af hvad Utskottet redan vid behandlingen af Kongl. Maj:ts Proposition yttrat, särdeles rörande olämpligheten deraf att i grundlagen stadga om sådana ämnen, hvilka hafva sin naturliga plats i civillag. Men hvad som i detta afseende kan anföras mot 72 § Regeringsformen, sådan den nu är, gäller med så mycket större fog om motionärens förslag, då han, utöfver hvad grundlagen i detta ämne redan innehåller, velat inom dess område förlägga jemväl en del af lagstiftningen för de enskilda bankerna — ty en ändring i den för dessa banker gällande lag innebär i sjelfva verket det af motionären föreslagna, för grundlagen enligt dess nuvarande lydelse främmande stadgande, att Riksbanken allena skulle ega rätt att utgifva sedlar.

Utskottet får alltså vördsamt hemställa:

I:o att följande, genom Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga Proposition framlagda förslag till förändrad lydelse af 72 § Regeringsformen måtte antagas att hvila till vidare grundlagsenlig behandling.

Regeringsformen.

§ 72.

(Nuvarande lydelse, hvori med kursiv stil äro utmärkta de delar, hvilka blifvit föreslagna att utgå).

Riksbanken förblifver under Riksdagens egen garanti och vård, så att den ostörd må förvaltas af de Fullmäktige, Kamrarne dertill förordna, efter de ordningar, stadgar och reglementen, hvilka redan gjorda äro eller vidare af Riksdagen göras kunna. *Riksdagen allena eger rätt att genom banken utgifva sedlar, som för mynt i riket må erkännas. Dessa sedlar skola, vid anfordran, efter deras lydelse af banken med silfver inlösas.*

2:o att Herr Rundbäcks motion icke måtte af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 2 Mars 1871.

På Utskottets vägnar:

Th. Munck af Rosenschöld.

Reservationer:

Af Herr *Faxe*: »Ehuru jag till alla delar instämmer i hvad Utskottet tillstyrkt, i afseende å så väl Kongl. Maj:ts ifrågavarande nådiga Proposition, som Herr Jöns Rundbäcks motion, anser jag mig likväl böra anmäla min från majoritetens skiljaktiga mening, dels i fråga om rätta förståndet af 72 § Regeringsformen, beträffande den så kallade tvångskursen för Riksbankens sedlar, dels ock angående deri gifna stadgandens verkan till förment hinder mot införande af ett myntsystem, grundadt på guld såsom värdemätare. Då berörda grundlagsparagraf i förstnämnda afseende endast innehåller, att Riksbankens sedlar *må* såsom mynt i riket erkännas, synes det åtminstone vara tvetydigt, huruvida detta uttryck må tagas i obligatorisk bemärkelse, så att, till exempel, den, som gifvit försträckning och tagit förskrifning i verkligt mynt, skulle vara pliktig att åtnöjas med betalning i Riksbankens sedlar, riksdaler för riksdaler, utan afseende å dessa sedlars möjligen ringare värde.

Beträffande den andra af ofvan omförmälda frågor, eller huruvida stadgandena i 72 § Regeringsformen, enligt dess nu varande lydelse, må anses utgöra hinder mot myntreformen, så innefattar nämnda §, rörande sedelutgifningsrätten, i sjelfva verket två, om icke tre, särskilda bestämmelser, nemligen att Riksdagen allena eger rätt att genom Banken utgifva sedlar; att dessa sedlar må för mynt i riket erkännas, samt slutligen att sedlarne skola, vid anfordran, efter deras lydelse, af Banken med silfver inlösas; och om det än medgifves, hvad dock icke är i paragrafen uttryckligen sagdt, att Bankens sedlar, för att tillerkännas egenskapen af mynt eller, såsom meningen väl egentligen är, lagligt betalningsmedel, skola lyda på silfver, följer likväl ingalunda deraf, att Riksdagen äfven skulle hafva ovilkorlig förbindelse, att allt fortfarande utgifva så beskaffade sedlar, än mindre innefattar stadgandet något förbud för Riksdagen att genom Banken utgifva sedlar, lydande å guld, dessa må för öfrigt såsom betalningsmedel blifva lika giltiga som de förra, eller blott gälla hvad de verkligen äro värda. Sagda § innehåller dessutom icke någon bestämmelse angående myntmetallen; den stadgar blott att Bankens sedlar skola inlösas med valuta i den metall, hvaraf det verkliga myntet då präglades; samt, om man så vill antaga, derjemte, att sedlarne, för att gälla lika med mynt, skola lyda på silfver och, derest man eljest skall våga åt berörda vilkor gifva en sådan utsträckning, äfven efter deras lydelse inlösas med silfver; men annat eller mera bestämmer den icke. Är nu den åsigt riktig, att Riksdagen har rättighet men icke skyldighet, att genom Banken utgifva dylika sedlar, så kan ock utgifvandet när som helst upphöra och dermed förfalla jemväl de skyldigheter, som från åberopade grundlagsparagraf kunna härledas, för Banken att tillhandahålla och för vederbörande, som bestämma om myntets prägling, att prägla silfvermynt i vidsträcktare mån, än som erfordras, på det Banken må kunna fullgöra förbindelsen att inlösa sina dittills utgifna sedlar, lydande å sådant mynt.

Till följd häraf och då grundlagen för öfrigt icke innehåller något stadgande angående myntmetallen eller om silfrets egenskap af mynt, kan jag icke inse, att af samma lag möter något hinder mot guldets antagande till värdemätare, antingen ensamt eller jemte silfret. En annan fråga är likväl, om det förra vore tillrädligt, med hänsigt till de förbindelser, som finnas utställda i nu gällande mynt, och om således icke fastmera klokheten bjuder, att tills vidare låta silfvermynt utgifvas och förblifva värdemätare jemte guld.

Slutligen må tillåtas mig erinra, att jag afsigtligen afhållit mig från allt yttrande om det afseende som vid myntreformen måste göras å bestämmelserna i gällande civillag, eller myntbestämmningslagen och lagen för Riksbanken, emedan här icke är fråga derom, utan allenast om hvad i grundlagen är stadgadt.»

Af Herr Friherre *I. Koskull*, mot Utskottets beslut i afseende på Kongl. Maj:ts Proposition.

Af Herr *Ehrenborg*: »Olämpligheten af att myntrepresenterande papper erkännes såsom *verkligt mynt*, faran af att genom en ovilkorlig tvångskurs förluster kunna fordringsegare

fordringsegare tillskyndas, samt det hinder mot antagandet af en ny värde­mätare, som anses ligga i ordet »silfver»; — allt detta kan, efter mitt omdöme, genom en förändring af förevarande paragraf undanröjas, utan att åt densamma gifves en lydelse, som skulle helt och hållet beröfva Riksbankens sedlar den dem i grundlagen framför andra banksedlar tillerkända företrädesrätt. I sådan riktning går det i Utlåtandet öm­förmälda, af Herr J. Rundbäck framställda förslag, hvilket för mig är tillfredstäl­lande i så måtto, att riksbanksedlarnes nuvarande egenskap bibehålles, att denna benämnas med »lagligt betalningsmedel» i stället för »mynt» och göres beroende af sedlarnes inlösen efter ordalydelsen, samt att ordet »silfver» utbytes mot ett hvarje antagen värde­mätare omfattande uttryck. Men då enligt samma förslag ordet »allena», hvilket i den nuvarande grundlagsbestämmelsen har hufvudsakligt afseende på riksbanksedlarnes *egenskap af mynt*, skulle få en alldeles ny betydelse, nemligen såsom tillerkännande Riksbanken ensam rätt att inom riket *utgifva sedlar*, så har jag, om ock erkännande detta såsom ett i sig sjelft önskvärdt mål att på bank­lagstiftningens väg i sin tid vinnas, dock funnit dess genomförande medelst en nu skeende grundlagsändring vara oförenligt med helgden af enskilda banker redan medgifven rätt, och kan således icke för närvarande i denna del till motionären ansluta mig. Derjemte synes mig att, till förebyggande af tvetydighet för så­dant fall att sedlarnes inlösen efter ordalydelsen skedde blott vid något eller några bland bankens vaxlingskontor, vilkoret bör uttryckas sålunda, att genom hvarje bristande uti ifrågavarande skyldighet den sedlarne tillförsäkrade egenskap upp­hör.

I enlighet med hvad nu anförts, anser jag för min del att Utskottet bort till­styrka Riksdagen att såsom hvilande godkänna följande förslag till förändrad ly­delse af 72 § Regeringsformen:

Riksbanken — — — — — göras kunna.
*Riksdagen allena eger rätt att genom Banken utgifva sedlar,
 hvilka erkännas såsom lagligt betalningsmedel så länge Banken icke
 brister i sin förbindelse att vid anfordran inlösa dem efter orda­
 lydelsen med rikets verkliga mynt.»*

Af Herr *Ljunggren*, med hvilken Herr Friherre *Åkerhjelm* sig förenat: »Den delen af 72 § Regeringsformen, som nu är föreslagen att utgå, berörer genom sitt innehåll andra lagstiftningsområden.

Ändamålsenligheten af dess borttagande eller bibehållande kan således endast bedömas i sammanhang med de lagar, som äro ämnade att dem ersätta.

Den Kongl. Propositionen hänvisar i detta hänseende till det förslag till sär­skild lag angående Riksbanken, som blifvit af myntkomitéen afgifvet.

Denna lag innehåller tvänne inskränkningar i riksbanksedlarnes egenskap att äfven framdeles utgöra lagligt betalningsmedel, nemligen om motsatt förbehåll blifvit gjordt och om inlösnings med verkligt mynt inställes.

Deremot skola dessa sedlar under alla förhållanden hafva tvångskurs emot Riksbanken.

Härmed är förhållandet ordnadt, så väl de enskilde emellan, som emellan de enskilde och Riksbanken.

Men en annan ytterst vigtig del af frågan synes mig deremot qvarstå olöst, nemligen förhållandet emellan den enskilde sedelinnehafvaren och Staten, huruvida nemligen den förre, vid Riksbankens möjligen inträffade insolvens, skall ega betala sina räntor och skatter m. m. med sina innehafvande riksbanksedlar, eller måste köpa sig silfver eller guld för att dermed fullgöra sin betalningsskyldighet. Det är troligt att myntkomitéen tänkt sig saken på det sednare sättet; men det är, åtminstone för mig, icke alldeles klart. Den kunde möjligen hafva tänkt sig, att ordnandet af detta förhållande icke låge inom banklagstiftningens område. Jag vill därför icke nu tala om, huru äfventyrligt det vore att antaga en lag, som stadgade att gäld icke finge med gäld qvittas, att innehafvaren af en Riksbankens, det vill i sjelfva verket säga en rikets, en Statens skuldförbindelse, betalbar vid anfordran, icke skulle ega rätt att dermed under alla förhållanden få gälda sin skuld till Staten och få sin sedel till dess fulla värde emottagen i Kronans uppbörd och rikets allmänna kassor; eller, om en sådan lag verkligen antoges, huru äfventyrligt det vore att icke hafva bestämdt, huruvida, vid en möjligen inträffande inställning af sedlarnes inlösning med klingande mynt, riksbanksedlarne till viss kurs skulle emottagas i Statens kassor, och hvem som skulle tid efter annan bestämma denna kurs, så att det icke måtte bero på en exsekutor att utmäta och på auktion försälja riksbanksedlarne likasom andra lösören.

Jag vill endast tillkännagifva att då en mängd hithörande förhållanden äro mig oklara och, efter mitt förmenande, icke genom det i den Kongl. Propositionen åberopade förslaget till lag angående Riksbanken utredda, så kan jag, för min del, icke deltaga i Utskottets tillstyrkande, att den Kongl. Propositionen må hvila till grundlagsenlig behandling.»

Af Herrar Friherre *Bonde*, *Per Nilsson* och *Ake Andersson*.
